

LUND UNIVERSITY

Remissyttrande: Europeisk skyddsorder (Ds 2014:3)

Mattsson, Titti; Wong, Christoffer

2014

Document Version:
Förlagets slutgiltiga version

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):
Mattsson, T., & Wong, C. (2014). Remissyttrande: Europeisk skyddsorder (Ds 2014:3).

Total number of authors:
2

Creative Commons License:
Ospecificerad

General rights

Unless other specific re-use rights are stated the following general rights apply:
Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Read more about Creative commons licenses: <https://creativecommons.org/licenses/>

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

LUND UNIVERSITY

PO Box 117
221 00 Lund
+46 46-222 00 00

LUNDS UNIVERSITET
Juridiska fakulteten

YTTRANDE

2014-04-15

Dnr V 2014/251

Justitiedepartementet
103 33 Stockholm

Juridiska fakultetsstyrelsen
Professor Titti Mattsson
Biträdande univ. lektor Christoffer Wong

Remiss: Europeisk skyddsorder (Ds 2014:3)

Ju2013/8887/BRIS

Juridiska fakultetsstyrelsen vid Lunds universitet, som anmodats att yttra sig över rubricerade betänkande får härmed avge följande yttrande, som utarbetats av professor Titti Mattsson och biträdande univ. lektor Christoffer Wong.

Promemorian lämnar förslag till en ny lag och en ny förordning (tillika följdlagstiftning) för att genomföra Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/99/EU av den 13 december 2002 om den europeiska skyddsordern. Sverige är, liksom de övriga medlemsstaterna i EU förutom Irland och Danmark, skyldig att genomföra direktivet senast den 11 januari 2015.

Syftet med direktivet är att utöka tillämpningsområdet av en nationell skyddsåtgärd genom att en medlemsstat i en EU-medlemsstat utfärdar en europeisk skyddsorder, som ska verkställas i en annan EU-medlemsstat när skyddsordern uppfyller de villkor som anges i direktivet. En grundförutsättning är att det redan finns en motsvarande nationell skyddsåtgärd. Detta innebär att en behörig myndighet i den utfärdande staten har redan i förväg gjort en behovsbedömning. Att den verkställande medlemsstaten erkänner och verkställer en europeisk skyddsorder utan en ny prövning i sak är utfallet av principen om ömsesidigt erkännande på Europeiska unionens område med frihet, säkerhet och rättvisa. Det är fakultetsstyrelsens mening att ett ömsesidigt erkännande i detta fall är berättigat, då den utfärdande nationella myndigheten måste anses ha tillräckliga förutsättningar för att bedöma skyddsbehovet i enskilda fall.

Med tanke på att det numera inte är ovanligt att medborgare byter bostätningssort inom Europeiska unionen, finns det ett behov av att det skydd som man åtnjuter i en medlemsstat ska vara tillgängligt när man flyttar,

utan att man behöver initiera ett nytt ansökningsförfarande hos myndigheterna i den nya bosättningsstaten. Fakultetsstyrelsen ser positivt på den möjlighet som det aktuella samarbetet erbjuder enskilda som är i behov av skydd.

En skyddsorder är emellertid en åtgärd som begränsar rörelsefriheten för den som skyddsordern avser (eller ”person som är orsak till fara” enligt direktivet). Att vara föremål för en skyddsorder är också integritetskränkande. Av dessa skäl är det viktigt att det finns tillräckliga rättssäkerhetsgarantier när beslut kring den europeiska skyddsordern fattas. Här uppmärksammar fakultetsstyrelsen att det enligt promemorians förslag till en ny förordning, för Sveriges del, är åklagaren som fattar beslut att utfärda en europeisk skyddsorder. Något lagstadgad rätt att överklaga beslutet har inte angetts. En prövning av beslutet om en europeisk skyddsorder kan även ske i samband med verkställighetsstadiet, d.v.s. när en verkställbarhetsförklaring av den behöriga myndigheten i den verkställande staten underkastas domstolsprövning. Artikel 6.4 av direktivet föreskriver dock följande:

Innan en europeisk skyddsorder utfärdas, ska den person som är orsak till fara ha rätt att höras och att invända mot skyddsåtgärden, om den personen inte beviljats dessa rättigheter i det förfarande som ledde till att skyddsåtgärden meddelades.

Visserligen har den som är föremål för en europeisk skyddsorder redan haft möjlighet att begära domstolsprövning när beslut fattades om det bakomliggande kontaktförbudet. En utvidgning av förbudet i form av en europeisk skyddsorder kan emellertid i vissa fall innebära stora olägenheter och möjlighet att framföra invändningar i samband med beslutet om utfärdandet av den europeiska skyddsordern skulle vara mer tillfredsställande från rättssäkerhetssynpunkt. Vidare är det rimligt att den som berörs kan tillvarata sin rätt här i Sverige, och inte först i samband med ett verkställbarhetsförfarande i en annan EU-medlemsstat.

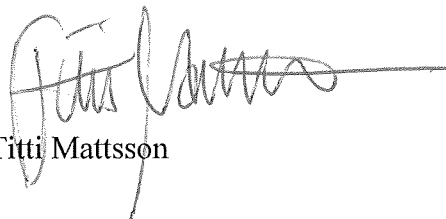
Fakultetsstyrelsen noterar att promemorians förslag har infört fyra hinder mot erkännande och verkställighet av en europeisk skyddsorder (13 § i lagförslaget). Sverige avser alltså inte att utnyttja flertalet av de fakultativa skäl för att vägra erkännande och verkställighet som direktivet medger. Fakultetsstyrelsen delar utredningens grundtanke att de fakultativa vägransgrunderna inte bör införas om de inte är nödvändiga.

Fakultetsstyrelsen delar även promemorians uppdelning av genomförandet av direktivet i en lag och en förordning. Den hänvisning som ges i 3 § st. 2 av lagförslaget till förordningen är tillräcklig för att uppmärksamma att

särskilda bestämmelser finns för en svensk myndighets utfärdande av en europeisk skyddsorder.

Slutligen har fakultetsstyrelsen uppmärksammat vissa problem med gränsdragningen mellan det aktuella direktivet och europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 606/2013 av de 12 juni 2013 om ömsesidigt erkännande av skyddsåtgärder i civilrättsliga frågor. Den sistnämnda rättsakten har antagits med artikel 81 FEUF som rättslig bas och har formen av en EU-förordning, som är direkt tillämplig i medlemsstaterna utan nationella genomförande åtgärder medan direktivet om den europeiska skyddsordern har antagits med artikel 82 FEUF som rättslig bas, vilket innebär att nationella genomförande åtgärder är nödvändiga. Att en verkställighetsförklaring krävs enligt direktivet ger ytterligare uttryck för att en europeisk skyddsorder enligt direktivet inte är direkt tillämplig. Fakultetsstyrelsen förutser att det kan uppstå fall när både förordningen och direktivet är tillämpliga, och det är olyckligt om följden blir olika beroende på om en skyddsåtgärd beslutas enligt den civilrättsliga förordningen eller det straffrättsliga direktivet. Promemorian innehåller endast en mycket kortfattad beskrivning av den civilrättsliga förordningen (s. 34–35 i promemorian); fakultetsstyrelsen efterlyser en mer djupgående analys av detta problem under den fortsatta beredningen av ärendet.

Enligt delegation

Titti Mattsson

Christoffer Wong